

Ympäristönsuojelun valvontaohjelma vuodelle 2023

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 02.02.2023 § 5
645/11.00.01/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Leena Karppinen
Jouni Hoffren
puh. 044 718 2146, 044 718 2186
etunimi.sukunimi@kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Lautakunta hyväksyy ympäristöjohtajan esityksen.

Päätös

Merkittiin, että varajäsen Happonen saapui kokoukseen asiakohdan käsittelyn aikana.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että ympäristötarkastaja Hoffren poistui kokouksesta asiakohdan käsittelyn jälkeen.

Selostus

Yleistä valvontasuunnitelmasta ja valvontaohjelmasta

Ympäristönsuojelulain (YsL 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma, sekä jätelain 124 §:n mukaan kunnan on laadittava valvontasuunnitelma ko. pykälän mukaisista kunnan valvonnassa olevista jätehuollon kohteista. Suunnitelmat voidaan yhdistää samaan valvontasuunnitelmaan. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa kuvataan tämän lisäksi valvonnan järjestäminen ja riskiarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma vuosille 2022-2024 on hyväksytty ympäristö- ja rakennuslautakunnan kokouksessa 16.12.2021. Jätelain mukainen valvontasuunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi (JL 124 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n sekä jätelain 124 § mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista

- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Kunnan valvontaohjelmaan ei sisälly ELY-keskuksen valvontaan kuuluvat lupavelvolliset toiminnat, vaikka kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääsääntöisesti osallistuu ELY-keskuksen tekemille tarkastuksille.

Valvonnan maksullisuus

Suunnitelmakauden valvontaohjelmaan sisältyvistä valvontatarkastuksista ja muista ohjelman mukaisista valvontatoimenpiteistä voidaan ympäristönsuojelulain 205 §:n ja jätelain 124 §:n perusteella periä maksu.

Ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaiset valvontamaksut on päätetty ympäristö- ja rakennuslautakunnan 13.8.2020 § 55 hyväksymässä Kuopion alueellisen ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa. Valvontaohjelman mukaisen ympäristönsuojelulain mukaisen tarkastuksen maksu on tällä hetkellä 570,00 euroa ja jätelain mukaisen tarkastuksen maksu 500 euroa. Niin sanotuille mikroyrityksille (YsL 206 §) tehtävistä tarkastuksista perittävästä tarkastusmaksusta vähennetään 25 %.

Vuoden 2022 valvontaohjelman toteutuminen

Vuoden 2022 valvontaohjelmaan sisältyi suunnitelmallisia tarkastuksia lupavelvollisiin ja rekisteröityihin kohteisiin seuraavasti ja niiden toteuma oli seuraava

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

KUOPIO	Toimiala	Suunnitellut tarkastukset (kpl)	Tehdyt tarkastukset (kpl)	Toteuma (%)
	Jakeluasemat	7	3	43
	Kivenlouhimot ja -murskaamot	24	4	17
	Betoniasemat	2	2	100
	Elintarviketeollisuus	3	3	100
	Eläinsuojat	34	16	47
	Liikennevarikot	1	1	100
	Jätteenkäsittelytoiminnat	1	1	100
	NaapL:n mukainen toiminta	1	0	0
SUONEN-JOKI	Toimiala	Suunnitellut tarkastukset (kpl)	Tehdyt tarkastukset (kpl)	Toteuma (%)
	Metsäteollisuus	1	1	100
	Metalliteollisuus	1	1	100
	VOC-yhdisteitä käyttävä toiminta	1	1	100
	Kivenlouhimot ja -murskaamot	10	4	40
	Elintarviketeollisuus	1	1	100

	Eläinsuojat	4	2	50
	Moottoriturheilu- ja ampumaradat	1	1	100
KUOPIO JA SUONEN-JOKI YHTEENSÄ		92	41	45

Ympäristönsuojelulain suunnitelmallisia tarkastuksia oli vuodelle 2022 kirjattu merkittävästä enemmän kuin aikaisempina vuosina. Aikaisempina vuosina tarkastusten määrä on ollut yleisesti alle 60 tarkastuskohdetta, kun vuonna 2022 niitä oli 92. Tämä johtuu siitä, että vuonna 2021 tehdyssä valvontasuunnitelman päivityksessä tiheennettiin tarkastusvälejä. Esim. eläinsuojien, joita valvottavissa kohteissa on eniten, määräaikaistarkastusten väli muutettiin kahdeksasta vuodesta viiteen vuoteen.

Suunnitelmallisista tarkastuksista jäi toteutumatta yli puolet. Tarkastamatta jäi 2 eläinsuojaa, joissa toiminta oli loppunut tai loppumassa, sekä 1 eläinsuoja ja 26 louhimoa tai murskaamoja, joissa ei ollut toimintaa vuonna 2022 (osa louhimoista ja murskaamoista). Lisäksi tarkastamatta jäi 3 eläinsuojaa, joissa toiminta oli muuttumassa, jolloin vanhaa toimintaa ei ollut syytä tässä vaiheessa tarkastaa. Jos toteutuman tarkastelusta jätetään pois nämä kohteet, on suunniteltujen tarkastusten **toteutumaprosentti 79 %**. Tarkastuksia jäi tekemättä myös siksi, että tarkastuksia jouduttiin lykkäämään muiden kiireellisemmiksi katsottujen tehtävien vuoksi (esim. vireillä olevien hakemusten käsittely).

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi ympäristölupavelvollisiin ja rekisteröityihin kohteisiin tehtiin myös muita tarkastuksia (ELY-keskuksen tarkastuksille osallistuminen, vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi tehdyt tarkastukset, muut ajankohtaiset tarkastukset).

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valvottavia ottoalueita oli vuoden 2022 alussa Kuopiossa 91 kpl ja Suomenjoella 14 kpl. Maa-ainesten ottokohteita suunniteltiin tarkastettavaksi riskiluokituksen perusteella vuonna 2022 53+8=61 kpl. Riskiluokituksen perusteella valituista kohteista Kuopiossa 46:llä ja Suomenjoella 8:llä kohteella oli vuonna 2022 toimintaa. Tarkastuksia toiminnassa olevilla kohteilla tehtiin Kuopiossa 41 kpl ja 8 kpl Suomenjoella, **toteumaksi muodostuu näin ollen 90 %**.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi maa-aineslupa kohteisiin tehtiin lisäksi myös muita tarkastuksia (vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi tehdyt tarkastukset, muut ajankohtaiset tarkastukset).

3. Jätelain mukainen valvonta

Valvontaohjelman mukainen suunniteltu valvonta toteutui suunnitelman mukaisesti. Jätelain 100 §:n mukaan rekisteröityjä kohteita tarkastettiin Kuopiossa yksi ja Suomenjoella kolme kohdetta. Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastuksia tehtiin Kuopiossa suunnitellusti yhteensä 69 kpl. Suunniteltu selvitys Nilsin pohjavesialueella olevien yritysten jätehuollosta toteutettiin.

4. Merenkulun ympäristönsuojelulain mukainen valvonta

Merenkulun ympäristönsuojelulain mukaisia tarkastuksia tehtiin Kuopiossa 14. Suonenjoelle suunnitellut kaksi tarkastusta siirtyivät vuodelle 2023.

Kuopion alueellisten ympäristönsuojelupalveluiden valvontaohjelma vuodelle 2023

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

Vuoden 2023 alussa ympäristölupapalveluisten ja rekisteröityjen toimintojen lukumäärä toimialoittain, niiden toimialakohtainen tarkastusväli sekä vuodelle 2023 suunnitellut tarkastukset ovat seuraavat

KUOPIO	Toimiala	Tarkastusväli (vuotta)(*)	Kohteiden lukumäärä (kpl)	Suunniteltujen tarkastusten määrä vuonna 2023 (kpl)
	Energiantuotanto	5	12	
	Jakeluasemat	5	42	8
	VOC-yhdisteitä käyttävä toiminta	3	1	
	Kivenlouhimot ja -murskaamot	5	44	21
	Asfalttiasemat	5	3	
	Betoniasemat	5	4	
	Elintarviketeollisuus	3	5	
	Eläinsuojat ja turkistarhat	5	113	38
	Liikennevarikot	5	1	
	Moottoriurheilu- ja ampumaradat	3	7	1
	Krematoriot	5	2	
	Jätteenkäsittelytoiminat	3	19	7
	NaapL:n mukainen toiminta	3	2	1
SUONEN-JOKI	Toimiala	Tarkastusväli (vuotta)(*)	Kohteiden lukumäärä (kpl)	Suunniteltujen tarkastusten määrä vuonna 2023 (kpl)
	Metsäteollisuus	3	1	
	Metalliteollisuus	5	2	1
	Energiantuotanto	5	4	
	VOC-yhdisteitä käyttävä toiminta	3	1	1
	Jakeluasemat	5	4	
	Kivenlouhimot ja -murskaamot	5	12	5
	Asfalttiasemat	5	1	
	Betoniasemat	5	2	
	Elintarviketeollisuus	3	1	
	Eläinsuojat	5	10	5
	Ampuma- ja moottoriurheiluradat	3	4	1

	Jätteenkäsittelytoimin nat	3	4	
KUOPIO JA SUONEN- JOKI YHTEENSÄ			301	89

(*) = laitoskohtaisesti tarkastusväli voi olla lyhyempi esim. pohjavesialueilla tai kohteen kokoon perustuen, tarkastusväli voi olla myös pidempi esim. hyvään tarkastushistoriaan perustuen

Vuoden 2023 suunniteltujen tarkastusten määrä on edelleen suuri johtuen vuonna 2021 tehdyistä valvontasuunnitelman muutoksista. Tällöin tihennettiin tarkastusvälejä suurelta joukolta valvottavista kohteista riskinarvioinnin perusteella.

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi, ottaen huomioon luvan saajan järjestämä omavalvonta ja asiantuntemus sekä ottamistoiminnan laatu laajuus. Asetuksen mukaisesti kaikilla lupa-alueilla tehdään alkutarkastus ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä ja lopputarkastus, kun ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Valvottavia ottoalueita on vuoden 2023 alussa Kuopiossa 89 kpl ja Suonenjoella 14 kpl. Maa-ainesten ottokohteita tarkastetaan riskiluokituksen perusteella vuonna 2023 $64+8=72$ kpl.

3. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain 124 §:n mukaan toiminnot ja laitokset, joissa muodostuu vaarallisia jätteitä sekä keräystä harjoittavat sekä jätteen välittäjänä toimivat tulee tarkastaa määrävälein asianmukaisesti. Vaarallisia jätteitä tuottavia toimintoja Kuopiossa ja Suonenjoella ei ole vielä niiden suuren määrän vuoksi kartoitettu (arvio yli 2000).

Jätelain mukaan kunnan valvontasuunnitelmaan on sisällytettävä toiminnot ja laitokset, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, sekä jätelain 100 §:n mukainen jätteen ammattimainen keräystoiminta.

Viranomaisten valvontatieto perustuu erityisesti toiminnanharjoittajien ilmoituksiin, yleisöilmoituksiin, toiminnanharjoittajan määräaikaisraportointeihin, taloudellista tilannetta kuvaavaan riskimittariin ja ympäristön tilaa koskevien raporttien seurantaan sekä niiden arvioimiseen.

Kompostointitarkastuksia tullaan vuonna 2023 tekemään keväällä myöhemmin valittavalla alueilla.

Jätelain mukaiset tarkastukset, KUOPIO	Kohteita	Suunniteltuja tarkastuksia
Jätelain 100 § nojalla rekisteröidyt kohteet	105	0

Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastukset	7056	50-60
Muut jätehuoltotarkastukset	5000	

Jätelain mukaiset tarkastukset, SUONENJOKI	Kohteita	Suunniteltuja tarkastuksia
Jätelain 100 § nojalla rekisteröidyt kohteet;	15	0
Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastukset	948	25
Projektina: pohjavesialueilla sijaitsevien yritysten jätehuolto, kohteiden kartoitus (Suonenjoki)		
Muut jätehuoltotarkastukset	ei tiedossa	

4. Merenkulun ympäristönsuojelulain mukainen valvonta

Merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 3 §:n mukaan sataman pitäjän on tehtävä jätehuoltosuunnitelma aluksista peräisin olevien jätteen eli alusjätteen jätehuollon järjestämiseksi.

Jätehuoltosuunnitelma on tarkistettava, jos jätteen laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Jos jätehuoltosuunnitelmaa ei ole ollut tarpeen aiemmin päivittää, tulee viiden vuoden välein sataman pitäjän lähettää valvontaviranomaiselle ilmoitus, että jätehuoltosuunnitelma on edelleen voimassa, joka tekee tästä merkinnän valtion ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Suurin osa Kuopion kohteista päivitetään tänä vuonna. Huvivenesatamat tarkastetaan rekisteröinnin yhteydessä ja tarvittaessa esimerkiksi muutosten yhteydessä.

Rekisteröidyt huvivenesatamat, KUOPIO	Lukumäärä	Suunniteltuja tarkastuksia
satamia, jotka sisältyvät rekisteröinteihin	76	0
Rekisteröidyt huvivenesatamat, SUONENJOKI	Lukumäärä	Suunniteltuja tarkastuksia
satamia, jotka sisältyvät rekisteröinteihin	2	2

Esitys

Lautakunta merkitsee tiedoksi ympäristönsuojelun valvontaohjelman vuodelle 2023.

Liitteet

